

Commissie Omgevingsvisie

Scopedocument voor Provinciaal Ruimtelijk Voorstel Utrecht

8 maart 2023

provincie :: Utrecht

28 februari 2023

SCOPEDOCUMENT PROVINCIE UTRECHT

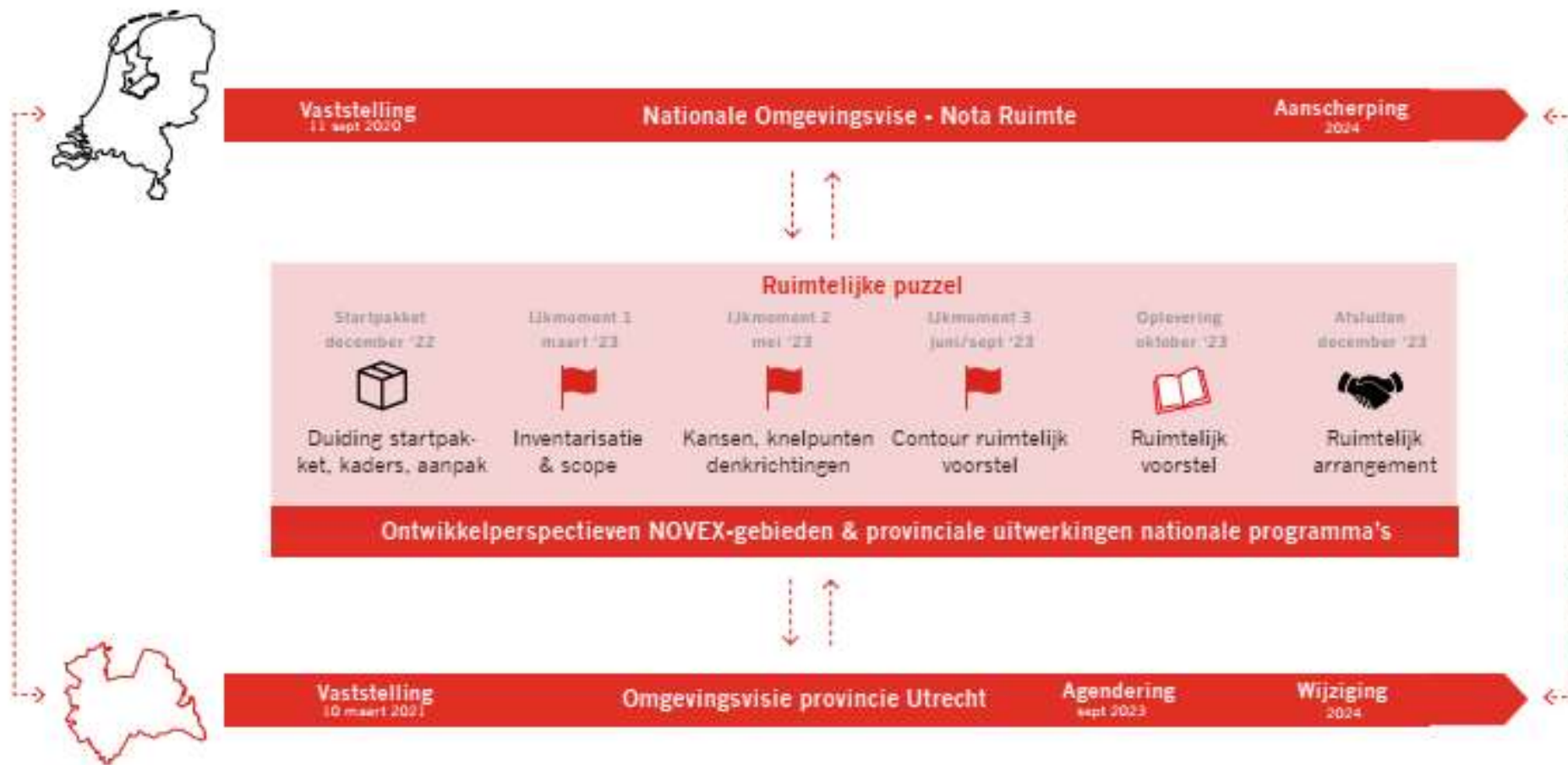
Provinciaal Ruimtelijk Voorstel Utrecht in het kader van het programma NOVEX

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding	p.4
2. Doel	p.6
3. Basis	p.9
4. Proces	p.15
5. Methodiek	p.16
6. Samenwerking	p.20
7. Voorstel en arrangement	p.21
8. Vervolg	p.22
BIJLAGEN	p.23

Inleiding: Ruimtelijk puzzel is een tussenstap

Proces Provinciaal Ruimtelijk Voorstel Utrecht en samenhang met de Nationale en provinciale Omgevingsvisies

Verbinding tussen nationaal en provinciaal

Nationaal en provinciaal beleid passen goed bij elkaar:

- Opgaven en kwaliteiten verbinden
- Combineren van functies
- Afwenteling voorkomen
- Gebiedsgericht maatwerk

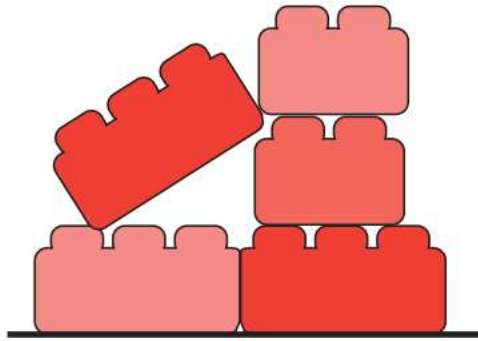
Met startpakket / ruimtelijk voorstel deze verbinding versterken in:

- Integraal/ interdepartementaal handelen
- strategische keuzes
- gebiedsgerichte uitwerking

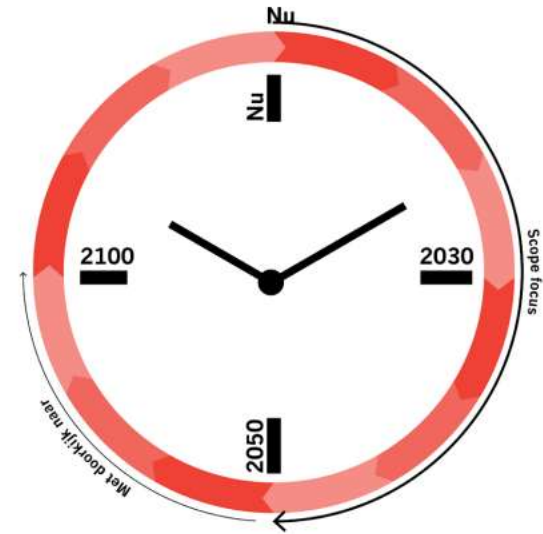
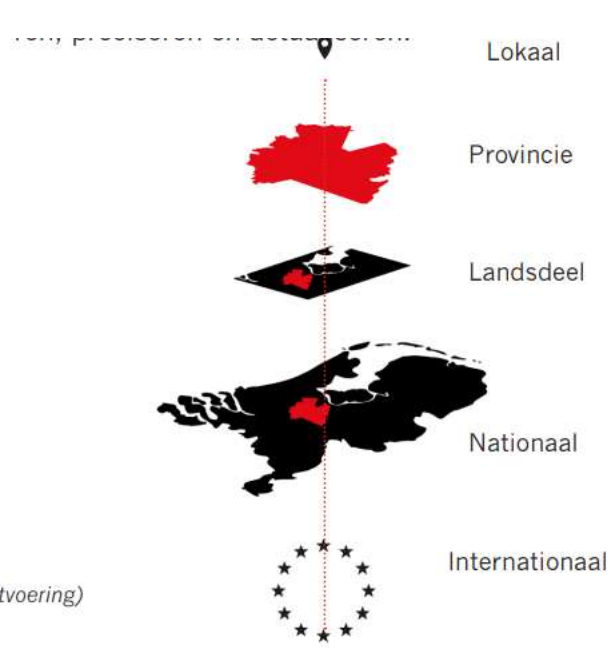
Dit verwerken in wijziging beleid

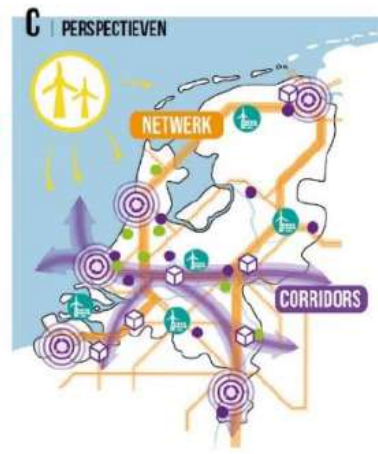
Proces en werkwijze: Wat – Waar – Wanneer

Kernbegrippen omgevingsbeleid: wat (visie), waar (beleid) en wanneer (uitvoering)

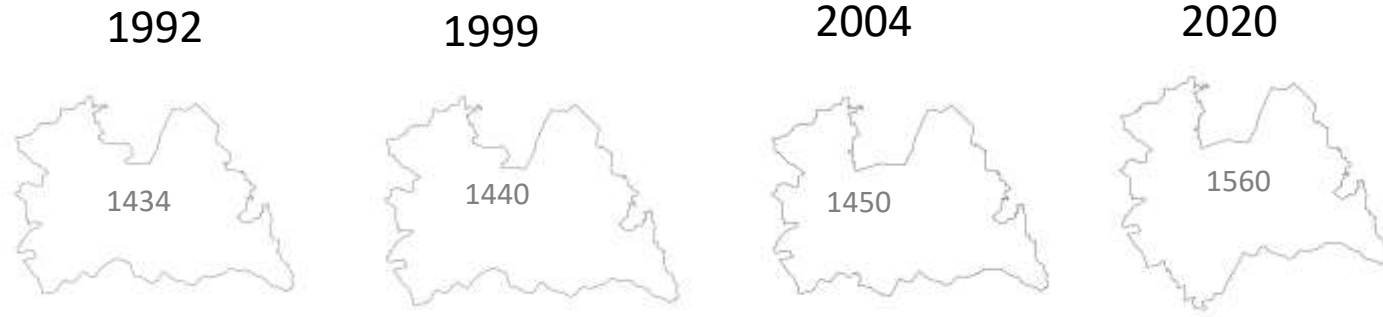

Wat: thema's en perspectieven

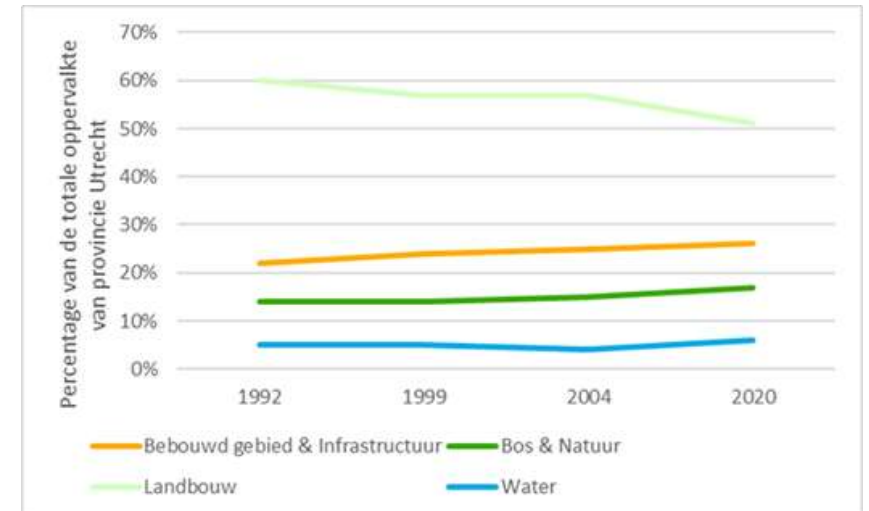

Wat is ook ruimtebeslag van opgaven

Motie: Een provinciale ruimtelijke doorrekening te maken van de optelsom van bijdragen aan de nationale en de decentrale opgaven en doelen, conform de provinciale Omgevingsvisie, en hierbij waar mogelijk ook de ruimtelijke planologische beschermingen en beperkingen te betrekken en inzichtelijk te maken en de (on)mogelijkheden voor meervoudig ruimtegebruik

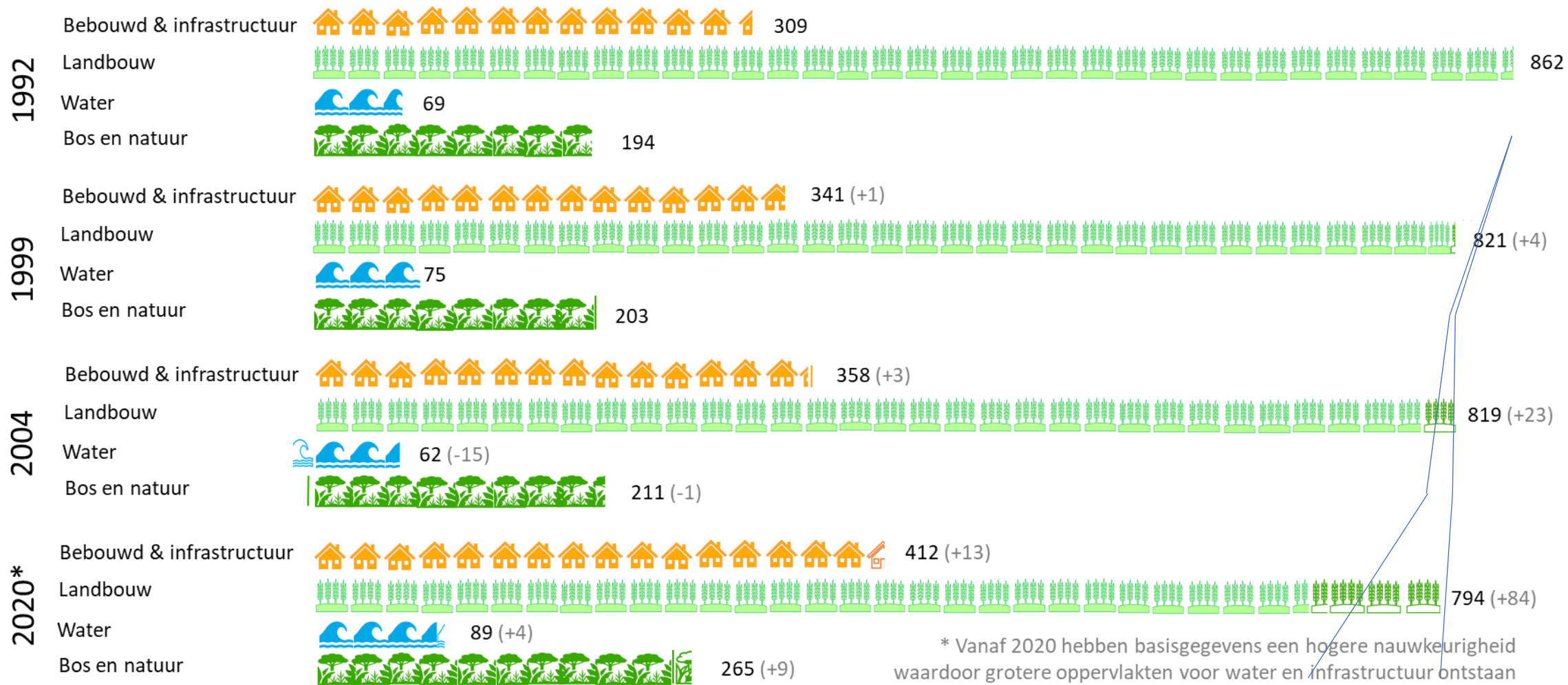

Relatieve verschuiving

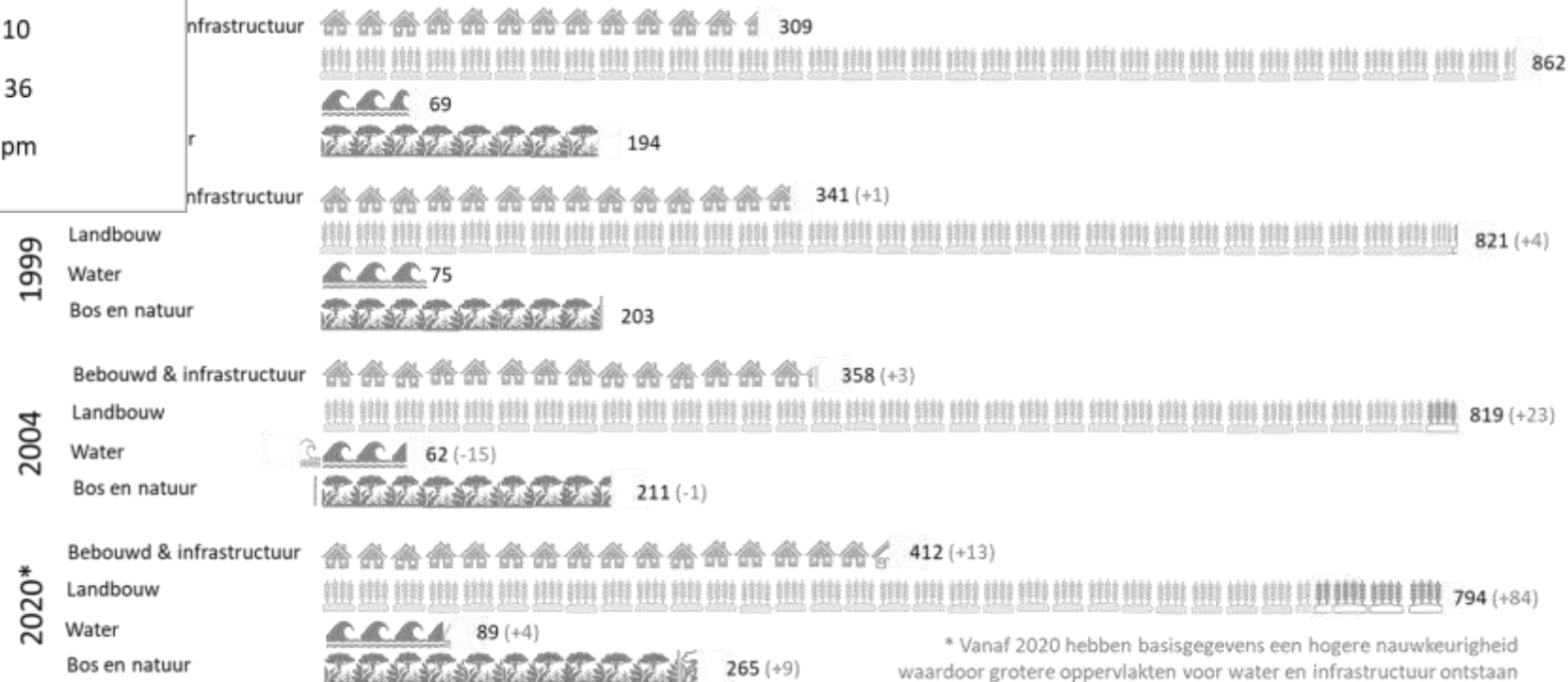
Landgebruik in de afgelopen 30 jaar

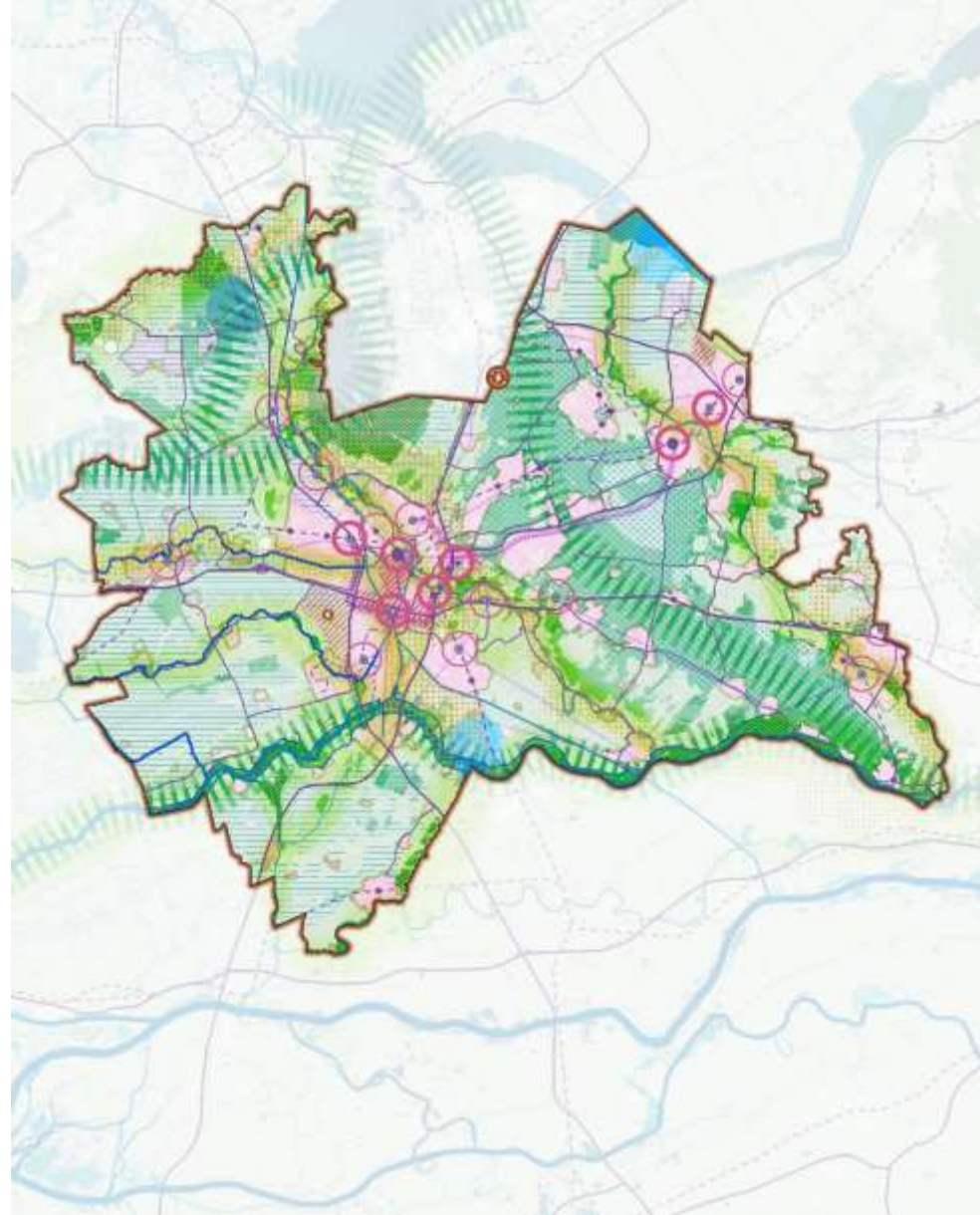
Ruimtevrage provinciale opgaven

Ruimtevrage is doorgerekend. Getallen hieronder zijn 'netto'. Kan komende maanden verbeterd worden.
 Deze opgaven kunnen deels gecombineerd worden.
 Ruimtevrage landbouw is nog niet in te schatten: komende maanden info voor ophalen voor inschatting.
 Klimaatadaptief maken leefomgeving kan ruimtevrage opleveren voor waterberging, vergroening, zwemwater e.d.

Ruimtevrage		
Bebouwd & infrastructuur		4
Energie		12
Groen (recreatie)		20
Bos en natuur		10
Drinkwater		36
Landbouw		pm

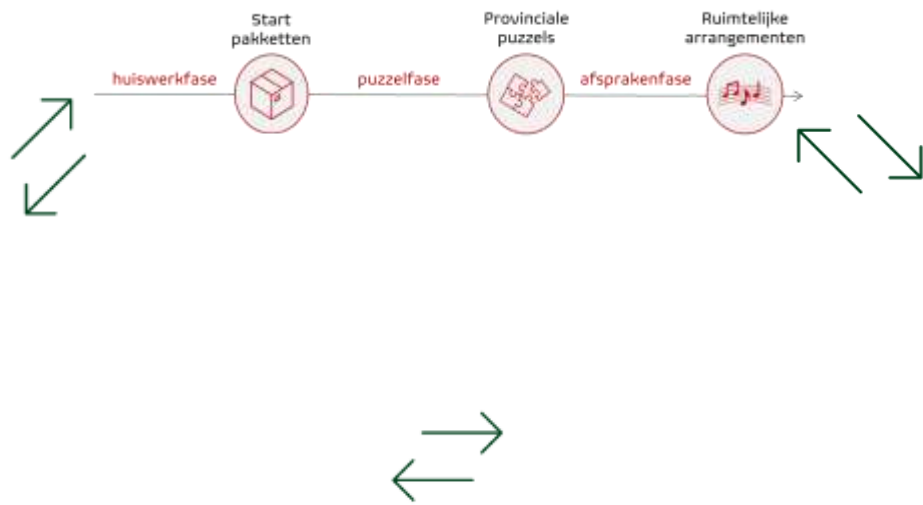
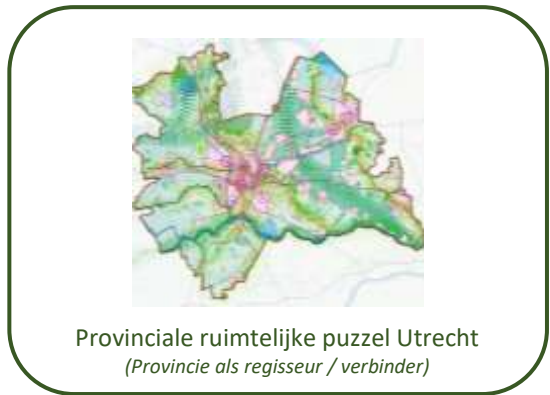
Waar, basis: Omgevingsvisie provincie Utrecht

Proces en werkwijze: wisselwerking

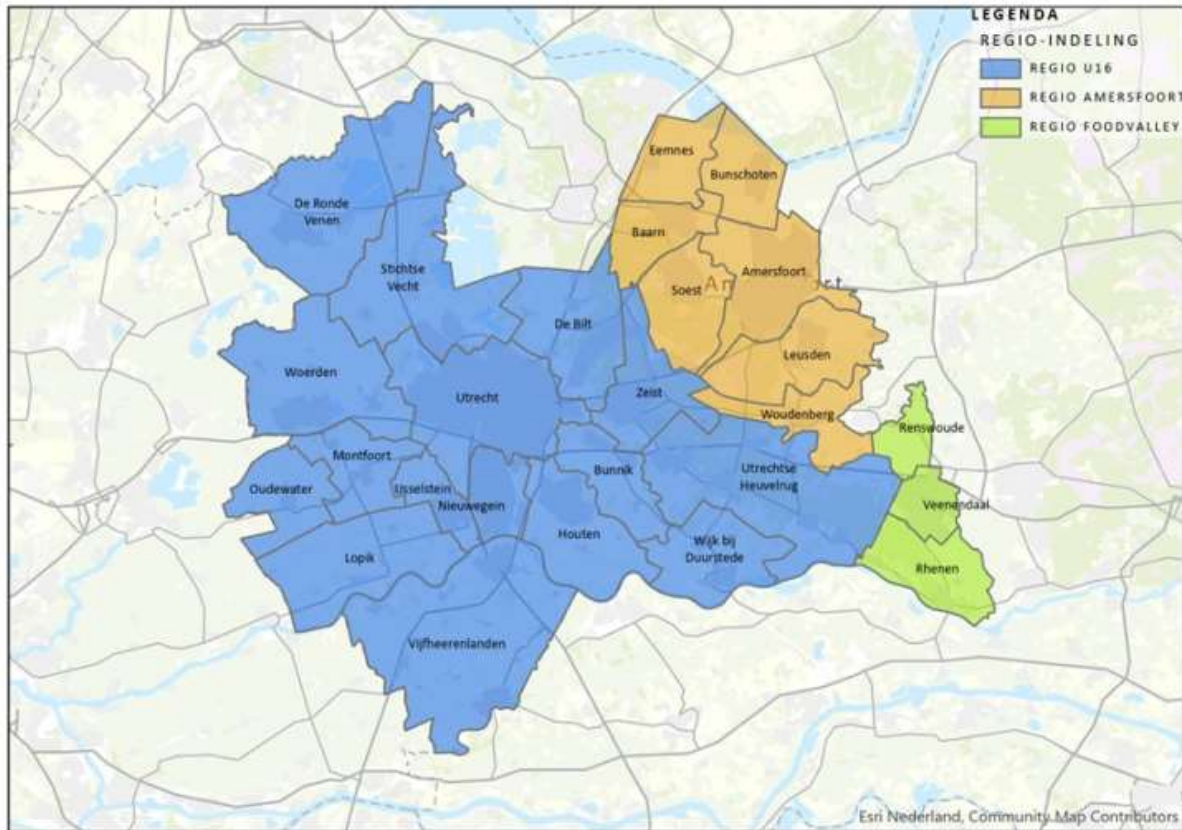

Utrechts Gebiedsprogramma Landelijk Gebied
Provinciale MIEK en RES'en
Versnellingsafspraken en afspraken ontsluiting grootschalige NOVEX-woningbouwgebieden
Utrechtse bijdrage aan nationale woningbouwopgave / Woondeals

Samenwerking in de provincie

UTRECHT10

GS hebben PCL en PARK om advies gevraagd voor het proces naar het Ruimtelijk Voorstel toe. Deze adviezen heeft u reeds ontvangen.

DE GRENZELOOSHEID VOORBIJ

Advies naar het provinciaal ruimtelijk voorstel in het kader van het Rijksprogramma NOVEX
Februari 2023

Samenleving

De provincie Utrecht gaat een de weg met het leggen van de ruimtelijke puzzel, op basis van het Rijksprogramma NOVEX en de eigen omgevingsvisie. Aan de PCL is gevraagd om ten behoeve van de eerste inhoudelijke bespreking met de Statencommissie met een (pre)advies te komen, bijvoorbeeld gericht op inhoudelijke kansen. De aandacht mag ook uitgaan naar belangrijke en proactieve adviezen voor synergie, bijvoorbeeld op de thema's waar de provincie extra aandacht aan moet gaan besteden.

De PCL meent dat de provincie met de Provinciale Omgevingsvisie reeds een bruikbaar vertrekpunt heeft om de gevraagde ruimtelijke puzzel te leggen. Daarnaast vragen wij aandacht voor een element dat zowel in het startpakket van het Rijk als in de Omgevingsvisie minder helder uit de verf is gekomen, namelijk grenzen. Wij zien drie soorten grenzen waar de provincie (meer) rekening mee kan houden. Ten eerste: De ecologische en sociale grenzen kunnen beter in acht worden genomen door de gemeenten om een als uitgangspunt te nemen bij de maken keuzes. Ten tweede: Adviezen wij over geografische grenzen heen te kijken. Ten derde: plekken we ervoor de grenzen aan het maximale 'aandevragen' van de ruimte in acht te nemen. De provincie kan juist op deze thema's de toon zetten en lagere overheden ten dienste zijn met heldere keuzes.

1. Bestemming

De provincie Utrecht gaat een de weg met het leggen van de ruimtelijke puzzel, op basis van het Rijksprogramma NOVEX en de eigen omgevingsvisie. Doel is om in oktober 2023 duidelijk te hebben of en op welke wijze de delen uit nationale programma's ruimtelijk inpassbaar zijn binnen de provincie. Het Rijk nodigt de provincie uit te komen tot een Provinciaal Ruimtelijk Voorstel, als basis voor een gemeenschappelijk of te stellen ruimtelijk arrangement. Alle ruimtelijke arrangementen leiden vervolgens tot een nieuwe State Summit.

De PCL meent dat de provincie met de Provinciale Omgevingsvisie reeds een bruikbaar vertrekpunt heeft om de vragen aan de provincie, zoals geformuleerd in het startpakket te beantwoorden. Op dit moment is het proces zelf om de aandacht vragen voor een element dat zowel in het startpakket van het Rijk als in de Omgevingsvisie minder helder uit de verf is gekomen, namelijk: grenzen. Op een later moment in het werkproces van de provincie brengen we verspreiding aan in dit (pre)advies en voorzien we graag in een eerste blik op het ruimtelijk uitslag van de provincie.

PROVINCIAAL ADVISEUR RUIMTELIJKE KWALITEIT UTRECHT

PAUL ROZCKEN

22 februari 2023

Geachte leden leden van GL en leden van Provinciale Staten,
o.c. ambtelijk team en CMT

Hartelijk dank voor uw verzoek tot een advies bij het opstellen van een provinciaal ruimtelijk voorstel in het kader van het Rijksprogramma NOVEX en daarbij het bieden van regie aan het leggen van de ruimtelijke puzzel. Een samenwerking tussen Rijk, provincie, gemeenten en waterschappen.

Met deze brief geef ik een eerste advies, passend bij het eerste tijdstip in het proces. Er volgt in september nog een tweede advies bij het voorlopig ruimtelijk arrangement. Naast mijn advies als PARK, dient ook de PCL een advies in. U ontvangt daarmee twee onafhankelijke adviezen die elkaar aanvullen op accoorden en versterken op hoofdlijnen.

In dit eerste advies ga ik in op de scope van het startpakket fysieke leefomgeving NOVEX en de mogelijke discrepanties met, of versterkingen vanuit de provinciale Omgevingsvisie. Het doel is om een helder signaal te kunnen geven aan het Rijk als vraagsteller, vanuit de Utrechtse kwaliteiten en een Utrechtse manier van werken, zoals bijvoorbeeld dankzij het brede brede Ate-pact.

Ik introduceer drie hoofdonderwerpen die de 'scopie', chief de uitgangspunten en reikwijdte van de ruimtelijke puzzel bepalen, met verwijzing naar actuele inzichten en onderzoeken.

1. Delft grote gebieden zijn weer onderdeel van een groter systeem
2. Slim combineren en concentreren vanuit co-creatie
3. Ruimtelijke kwaliteit mag niet onderbreeuwen in brede Omgevingskwaliteit

Beide adviezen bevatten:

- de vraag om aandacht voor geografische grenzen en
- de vraag om aandacht voor de wijze van stapeling en meervoudig ruimtegebruik.

En ze hebben een specifiek aandachtspunt: ecologie respectievelijk ruimtelijke kwaliteit.

De adviezen worden in deze infosessie nu toegelicht.

De toelichting op het scopedocument en de adviezen van PCL en PARK bieden stof tot gesprek. Onderwerpen die u in uw gesprek mee kunt nemen zijn bijvoorbeeld:

- Hoe werken we samen met het rijk aan de verdere inrichting van Nederland en Utrecht
- Gebruik maken van de lange lijn van de Omgevingsvisie voor het ruimtelijk voorstel
- Wijziging van de Omgevingsvisie in 2024 op basis van het ruimtelijk voorstel
- De samenhang tussen het ruimtelijk voorstel, programma's en gebieden
- De methodiek om de informatie behapbaar te maken:
  - Wat, waar, wanneer
  - Groen, oranje, rood
- De wijze van samenwerken met de partners en de keuzen daarin
  - Vooral overheidspartners tijdens proces ruimtelijk voorstel (In aanverwante trajecten, programma's en NOVEX-gebieden, wel andere partners)
  - Bredere participatie tijdens proces wijziging Omgevingsvisie
- De adviezen van PCL en PARK over o.a. geografische grenzen en meervoudig ruimtegebruik

Commissie Omgevingsvisie

Scopedocument voor Provinciaal Ruimtelijk Voorstel Utrecht

Vragen en gesprek

